

riske Vidnesbyrd at kunne udlede, at disse Bestemmelser, efterhaanden som Conflicterne mellem Stat og Kirke bleve hyppige, jevnlig ere blevne anvendte a Geistligheden til at unddrage Forbrydere fra den verdslige Straffemagt. De herhen hørende Beviser findes især i den gamle Kirkelov for Trondhjem (hos *Paus* bag efter Magni Lagabæters Gulethingslov) Cap. 67 og 70, i Dronning Margarethes Stadsret Cap. 26 og i Synodalbeslutningerne paa Mødet i Kjöbenhavn 1425 under Erkebisp Peder Lykkes Forsæde, i hvilke det udstrykkelig fastsættes, at naar de, som havde begaaet nogen geistlig Forbrydelse, ved Skriftemaal og Absolution havde udsonet dem med Kirken, skulde det under Straf Bansættelse være enhver Verdslig forbudet at fængsle eller anholde dem, eller at confiskere deres Gods, förend deres geistlige Dommer havde dömt. Herved bringes det da tillige i Erindring, at Begrebet om geistlige Forbrydelser efterhaanden var udstrakt i den Grad, at næsten alle Overtrædelser af verdslige Straffelove dertil kunde henføres, da de uden Vanskelighed kunde bringes ind under et eller andet Bud i Decalogus. De historiske Vidnesbyrd for Forfatterens Paastand ere dels hentede fra Procesacterne i de bekjendte Stridigheder mellem Kongerne Christopher den Förste og Erik Menved paa den ene og Erkebisperne Jacob Erlandsen og Jens Grand paa den anden Side, dels af det mærkelige Skrift, som Conferentsraad *Werlauff* har udgivet under Titel: *Anecdoton historiam Sverreri regis Norvegicæ illustrans*.

Justitsraad *Molbeck* har i Selskabet holdt et Foredrag over de gamle Ægypters Kunst og Cultur, hvis Indhold allerede er bekjendt af Forfatterens senere udgivne Skrift over *Historiens Philosophie*, 1ste Deel.

Professor *David* har meddeelt Selskabet en Beretning "om *Fængselsvæsenet* i England og den tilsigtede Reform af samme," udarbejdet efter *Materialier*, som han havde samlet paa en i Sommeren 1839 i dette Öiemed foretagen

i hvilke man havde indført et af de nyere Fængselssystemer, og havde saaledes havt Leilighed til at erkjende Virkningerne af det philadelphiske og auburnske System, forsaavidt de ere blevne realiserede i enkelte engelske Straffeanstalter. Han gjorde opmærksom paa de eiendommelige Forhold, som i England lægge Reise. Han havde nemlig undersøgt størstedelen af de engelske Straffeanstalter, Indførelsen af et eensartet og gennemført System store Vanskeligheder iveien, og viste, hvorledes Regjeringens Bestræbelser gaae ud paa at indføre det philadelphiske System overalt, hvor den umiddelbar raader for Fængselsvæsenets Organisation og Disciplin, og at anbefale og fremskynde dets Indførelse der, hvor de communale Forhold gjør det Regjeringen umuligt umiddelbart at indgribe. Ved den 1839 udkomne Lov for "the better ordering of prisons" var der hertil gjort et stort Skridt, da den *adskilte* Fængsling (*separate confinement*) derved først var bleven legaliseret. Hidindtil havde man nemlig i England, som næsten overalt, sammenblandet den adskilte Fængsling med den *eenlige* Fængsling (*solitary confinement*), som det i England er forbudt at anvende undtagen een Maaned ad Gangen og kun tre Gange i Löbet af et Aar. Ved denne Forveksling af Begreberne var det naturligt, at Tvivlen om det philadelphiske Systems Legalitet maatte være almindelig i England, og at Communerne kun nödigen vilde bestemme sig til at anvende store Summer paa Opførelsen af en Fængselsbygning, hvis Disciplin syntes at staae i Modsigelse med de eksisterende Love. Den paapegede Lov maa derfor ansees som et vigtigt Skridt til det philadelphiske Systems Indførelse i England, idet den paa den ene Side nöie betegner Hovedfordringerne til et saadant paa Adskillelse beregnet Fængselssystem, og paa den anden Side gjør det utvivlsomt, at Forbuddet mod *solitary confinement* ikke kan vedkomme *separate confinement* under Forudsætning af, at det dertil brugte Fængsel er indrettet paa den anordnede Maade.

Den Beskrivelse over de af Forfatteren undersøgte engelske Straffeanstalter, som blev meddeelt, gav ham Anledning til at undersøge de forskjellige Systemers Værd, og til at vise hvorledes det ogsaa her havde viist sig, at det ikke er praktisk muligt at overholde den Taushed og den ideelle Isoleringstilstand, hvorpaa det auburnske System er baseret.

Slutteligen søgte han at godtgjøre den adskilte Varetægtsfængslings Legalitet, ligesom dens Nödvendighed naar Fængselsvæsenets Reform skal opnaae sin Hensigt, og udviklede tillige hvad der i denne Henseende var skeet i Eng-

land, men hvorledes det især var her, at de eiendommelige communale Forhold vanskeliggjorde Realisationen af et System, der maa ansees som det sande Udgangspunct for ethvert forbedret Fængselsvæsen.

Ordbogscommissionen.

I 1840 holdtes 25 Möder, i hvilke Revisionen af Bogstavet S fortsattes fra Ordet *Sneefield* til *Söpas*. (Den 20de Febr. 1841 var Revisionen fremmet til *Sögejern*). Af Bogstavet S ere nu trykte 73 Ark.

Landmaalingscommissionen.

Stikningen af det Generalkort over Danmark, som Selskabet har besluttet at udgive, er bleven fortsat, og kan nu snart ventes fuldendt.

Den meteorologiske Committee

har modtaget Iagttagelser fra forskjellige Observationssteder. Instrumenter ere meddeelte til Candidat Steenstrup, som har foretaget en videnskabelig Undersøgelsesreise i Island, til Naturforskeren Kröyer, som deeltager i Orlogsfregatten Bellonas Expedition til Sydamerika, og til Botanikeren Liebmann, der har begyndt en naturvidenskabelig Reise til Mexico. Det tredie Hefte af *Collectanea meteorologica*, som vil komme til at indeholde Dr. Trentepohls og Assistent Chenons Iagttagelser i Guinea, forberedes.

Magnetisk Observatorium.

Kjöbenhavn er en af de Stæder, som tidligst har erholdt et magnetisk Observatorium med det af *Gauss* opfundne Magnetometer. Ved kongelig Gæmildhed sattes Conferentsraad *H. C. Örsted* 1834 istand til at gjöre en Reise til Göttingen, for at see det da nyligt indrettede magnetiske Observatorium, hvorhos tillige endeel til et saadant Observatorium fornödne Anskaffelser bevilligedes. Ved Hjælp af disse og de ved den polytechniske Lærestalt forhaandne Redskaber foretoges der allerede magnetiske Observationer i Efteraaret 1834. *Alex. v. Humboldt* havde allerede givet Anledning til at der foretoges samtidige